

ISSN 2544-591X

MONITOR JAPOŃSKI

KWIECIEŃ 2018

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność tego kraju w regionie Europy Środkowej i w Unii Europejskiej.

Materiał opracował dr Marcin Socha – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR JAPOŃSKI

KWIECIEŃ 2018

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

1 kwietnia: japońskie MSZ ostrzega przed ukrytymi działaniami Korei Północnej. Zdaniem ministra spraw zagranicznych Kōno Tarō pomimo oznak zmniejszenia napięcia Korea Północna może przygotowywać się do kolejnej próby jądrowej. Informacje pochodzą najprawdopodobniej ze zdjęć satelitarnych udostępnionych Japonii przez wywiad Stanów Zjednoczonych. Minister Kōno przestrzega również przed nadmiernym optymizmem związanym ze zmianą retoryki reżimu w Pjongjangu. Kilka dni później doniesienia ministra o podejrzanej aktywności zostały podważone przez portal: 38 North Blog, zajmujący się monitorowaniem sytuacji w Korei Północnej.

3 kwietnia: odnaleziono zaginione dzienniki operacyjne Sił Samoobrony. Minister obrony Onodera Itsunori poinformował o odnalezieniu dzienników operacyjnych, opisujących stacjonowanie japońskich Naziemnych Sił Samoobrony w Iraku w latach 2004-2006. Biurokraci z ministerstwa obrony twierdzili, że dokumentacja ta nie istnieje. Odnalezienie dzienników rzuca kolejne światło na problem kontroli rządu nad biurokracją. Minister Onodera został poinformowany o znalezisku dopiero po trzydziestu dniach. Poprzednia minister obrony, Inada Tomomi musiała zrezygnować ze stanowiska w związku z oskarżeniami o próbę zatajenia dzienników operacyjnych jednostek wysłanych do Sudanu Południowego. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami japońskie siły pokojowe nie powinny stacjonować w pobliżu terenów, na których są prowadzone działania zbrojne. Japonia wysłała do Iraku około 5500 funkcjonariuszy, zajmujących się projektami infrastrukturalnymi oraz pomocą medyczną.

SPOTKANIE PRZYWÓD- CÓW KORE- AŃSKICH

Najważniejszym wydarzeniem w kwietniu było spotkanie prezydenta Korei Południowej Moon Jae-ina z Kim Dzong Unem. Podpisanie deklaracji rozpoczynającej rozmowy pokojowe doprowadziło do widocznego zmniejszenia napięcia w regionie. Japoński rząd obserwuje dialog z dużą dozą nieufności i obawia się odsunięcia od stołu negocjacyjnego. Warto również zwrócić uwagę na dalsze problemy Ministerstwa Finansów.

10 kwietnia: Japonia i Chiny na drodze do ocieplenia relacji. Premier ChRL Li Keqiang przyjął delegację biznesową z Tokio, której przewodził japoński parlamentarzysta Kōno Yohei (ojciec obecnego ministra spraw zagranicznych Kōno Tarō). Zdaniem Li proces ocieplenia relacji pomiędzy Tokio a Pekinem nabiera tempa. Premier zapewnił, że ChRL będzie dążyć do ochrony wolnego handlu oraz wspierania inwestycji w sytuacji narastającego napięcia ze Stanami Zjednoczonymi. W tym roku Japonia i Chiny świętują 40. Rocznicę podpisania Traktatu o Pokoju i Przyjaźni.

10 kwietnia: Partia Demokratyczna i Partia Nadziei planują połączenie. Dwie partie opozycyjne po raz kolejny rozpoczynają rozmowy zmierzające do utworzenia wspólnych list wyborczych. Przywódca PD Otsuka Kohei oraz lider Partii Nadziei osiągnęli porozumienie w sprawie utworzenia nowego ugrupowania politycznego. Nowa partia rozpocznie działalność w maju 2018. Obecnie trwają rozmowy dotyczące stworzenia wspólnego programu wyborczego.

14 kwietnia: poważne oskarżenia pod adresem ministerstwa finansów.

Tygodnik Shukan Shincho oskarża administracyjnego wiceministra finansów Fukudę Junichiego o molestowanie seksualne reporterek, przeprowadzających wywiady na temat działań ministerstwa. Po tym jak wiceminister odrzucił oskarżenia tygodnik udostępnił w sieci nagranie audio, na którym Fukuda miał składać reporterkom niedwuznaczne propozycje natury seksualnej. Do oskarżeń dołączyła również telewizja Asahi, powołując się na zeznania własnej reporterki, która jest autorką nagrania przekazanego tygodnikowi Shukan Shincho. Po fali krytyki ze strony opozycji oraz członków rządzącej koalicji wiceminister ustąpił ze stanowiska, lecz nadal nie przyznaje się do zarzucanych czynów. Oskarżenia po raz kolejny stawiają w złym świetle biurokratów z ministerstwa finansów, którzy znajdują się pod lupą opinii publicznej w związku z aferą fałszowania dokumentów związanych z aferą Moritomo.

14 kwietnia: premier Abe popiera uderzenie odwetowe w Syrii.

Premier Japonii wyraził poparcie dla decyzji Stanów Zjednoczonych, Francji i Wielkiej Brytanii o uderzeniu na syryjskie ośrodki produkcji broni chemicznej.

15 kwietnia: Stany Zjednoczone i Japonia mają uzgodnić stanowisko w sprawie Korei Północnej. Japoński rząd odrzuca projekt „fazowej i synchronicznej” denuklearyzacji Korei Północnej, zaproponowany podczas wizyty Kim Dzong Una w Chinach. Premier Japonii ma przedstawić projekt „całkowitej, weryfikowalnej i nieodwracalnej” denuklearyzacji półwyspu, obejmujący wstrzymanie pracy ośrodków jądrowych oraz wpuszczenie na terytorium Korei Północnej inspektorów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej. Poprzednie doświadczenia rozmów z reżimem północnokoreańskim pokazały, że obietnice stopniowego ograniczania programu nuklearnego w zamian za pomoc gospodarczą nie przyniosły oczekiwanych

efektów. Premier Abe będzie zabiegał o poparcie dla projektu ze strony prezydenta Donalda Trumpa, podczas nadchodzącej wizyty w Stanach Zjednoczonych.

16 kwietnia: porozumienie ministrów spraw zagranicznych Japonii i Chin.

Podczas spotkania ministrów spraw zagranicznych Chin i Japonii w Tokio podjęto decyzję o zorganizowaniu oficjalnych wizyt premiera Abe Shinzō w Chinach i sekretarza Xi Jinpinga w Japonii. W przyszłym miesiącu w związku z organizacją trójstronnego szczytu z udziałem Japonii, Chin i Korei Południowej do Tokio przyłeci również Premier ChRL Li Keqiang. Minister Kōno Tarō oraz minister Wang Yi potwierdzili również gotowość do współpracy w procesie denuklearyzacji półwyspu koreańskiego. Szef japońskiego MSZ poprosił Chiny o wsparcie w kwestii wyjaśnienia losów Japończyków uprowadzonych w latach 70. i 80. przez wywiad północnokoreański. Równoległe do spotkania ministrów spraw zagranicznych, przedstawiciele resortów handlowych prowadzili rozmowy dotyczące przyszłej współpracy gospodarczej. Minister Wang spotkał się również z premierem Abe Shinzō, który wyraził nadzieję na długookresową poprawę relacji dwustronnych z Chinami.

19 kwietnia: wizyta Abe w Stanach Zjednoczonych.

Szef japońskiego rządu udał się do Stanów Zjednoczonych w celu uzgodnienia stanowiska przed nadchodzącym spotkaniem prezydenta Donalda Trumpa z Kim Dzong Unem. Prezydent Stanów Zjednoczonych ponownie podkreślił znaczenie strategicznego sojuszu z Japonią oraz chęć ścisłej współpracy dotyczącej denuklearyzacji Korei Północnej. Japoński rząd wyraził zaniepokojenie możliwością osiągnięcia porozumienia z Pjongjangiem, które nie ochroni terytorium Japonii przed pociskami krótkiego i średniego zasięgu. Donald Trump potwierdził stanowisko negocjacyjne zakładające całkowitą i weryfikowalną denuklearyzację Korei Północnej. Japonia uzyskała zapewnienie, że prezydent Trump poruszy kwestie uprowadzonych obywateli japońskich podczas spotkania z Kimem. Premier Abe zabiegał również o wyłączenie Japonii z ceł na stal i aluminium, nałożonych przez Stany Zjednoczone. Prezydent Trump podkreślił jednak problem wysokiego deficytu w handlu z Japonią sięgającego 56 miliardów USD. Warunkiem zwolnienia z ceł ma być podpisanie nowego porozumienia handlowego. Nie ma również nadziei na szybki powrót Stanów do Partnerstwa Transpacyficznego. Pomimo znacznych różnic rozmowy zostały ocenione pozytywnie przez obu sojuszników.

19 kwietnia: opozycja po raz kolejny domaga się dymisji ministra Asō.

Partie opozycyjne domagają się dymisji wicepremiera oraz ministra finansów Asō Tarō w związku z oskarżeniami jednego z czołowych biurokratów o molestowanie seksualne. Zdaniem opozycji sposób działania ministerstwa, które poprosiło domniemane ofiary molestowania o skontaktowanie się z firmą prawniczą wynajętą przez resort w celu złożenia zeznań, jest skandaliczny. W zeszłym miesiącu partie opozycyjne również domagały się dymisji ministra w związku z manipulacją przez ministerstwo treścią dokumentów w dotyczących Moritomo

Gakuen. Zdaniem opozycji minister Asō nie tylko nie dąży do rozwiązania obu problemów, lecz również przejawia oznaki arogancji w kontaktach z mediami. Wicepremier oświadczył, że nie poda się do dymisji.

22 kwietnia: dalszy spadek poparcia dla gabinetu Abe Shinzō. Wyniki badania opinii publicznej przeprowadzonego przez Mainichi Shimbun w dniach 21 i 22 kwietnia ujawniły dalszy spadek poparcia dla gabinetu. 49% ankietowanych nie popiera obecnego premiera Abe. Poparcie dla rządu spadło do 30% (2% mniej niż w poprzednich badaniach). Na pytanie dotyczące przyczyn poparcia dla premiera Abe Shinzō 47% respondentów odpowiedziało, że nie widzi alternatywy. 51% badanych uważa, że minister Asō powinien podać się do dymisji w związku z oskarżeniami o molestowanie seksualne, skierowanymi pod adresem wiceministra Fukudy.

26 kwietnia: 60% ankietowanych nie popiera rewizji konstytucji za kadencji premiera Abe. Ponad połowa obywateli, którzy wzięli udział w ankiecie przeprowadzonej z okazji 71 rocznicy wejścia w życie japońskiej konstytucji, jest przeciwnych zmianie ustawy zasadniczej za rządów premiera Abe Shinzō. Tylko 38% ankietowanych popiera projekt rewizji przedstawiony przez obecną administrację. 58% ankietowanych uważa, że konstytucja powinna zostać zmieniona w przyszłości. 69% respondentów jest zdania, że dzięki artykułowi 9. Konstytucji Japonia od zakończenia II Wojny Światowej nie musiała używać sił zbrojnych poza granicami państwa. Wyniki badania nie są dobrym sygnałem, dla premiera Abe Shinzō, który przygotowuje się do przeprowadzenia referendum dotyczącego rewizji ustawy zasadniczej.

27 kwietnia: Abe ocenia efekty spotkania przywódców koreańskich jako pozytywne. Premier Abe Shinzō pozytywnie ocenia rezultaty spotkania przywódców koreańskich. Kim Dzong Un oraz Moon Jae-in podpisali w Panmunjon Deklarację dla Pokoju, Dobrobytu i Zjednoczenia Półwyspu Koreańskiego, która zawiera dążenie do denuklearyzacji półwyspu. Deklaracja jest przełomem w relacjach pomiędzy państwami, które pozostawały w stanie zamrożonego konfliktu. Szczegóły dalszej współpracy mają zostać ustalone po spotkaniu Kim Dzong Una z Prezydentem Donaldem Trumpem zaplanowanym na początek czerwca

29 kwietnia: Kim Jong Un otwarty na rozmowy z Japonią. Prezydent Korei Południowej Moon Jae-in poinformował premiera Abe, że północnokoreański przywódca jest otwarty na dialog z Japonią. Prezydent Moon na prośbę premiera Abe poruszył kwestię japońskich obywateli uprowadzonych do Korei Północnej w latach 70. i 80. Władze w Tokio twierdzą, że północnokoreański wywiad uprowadził siedemnastu japońskich obywateli. Los dwunastu z nich pozostaje niewyjaśniony.

30 kwietnia: premier Abe z wizytą na Bliskim Wschodzie. Szef japońskiego rządu rozpoczął kilkudniowe negocjacje na Bliskim Wschodzie od wizyty w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Kluczowym punktem pobytu w Abu Dhabi było spotkanie z szejkiem Mohamedem bin Zayedem Al Nahyanem. Głównym celem wizyty ma być zapewnienie stabilnych dostaw ropy naftowej dla Japonii, która nie posiada bogatych zasobów surowców energetycznych. Premier Abe podziękował za owocną współpracę z państwem, które dostarcza do Japonii ropę pokrywającą niemal 25% jej zapotrzebowania. Premier Abe odwiedzi również Jordanię, Izrael i terytorium Palestyny.

II. JAPONIA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

4 kwietnia: Ambasador Jacek Izydorczyk z wizytą w mieście Tsuruga.

Ambasador RP odwiedził japońskie miasto Tsuruga, które przyjmowało żydowskich uchodźców uratowanych przez konsula Sugiharę Chiune. W roku 1940 Sugihara, który pracował jako konsul na Litwie, uratował około 6000 Żydów wystawiając dla nich wizy tranzytowe. Wielu uchodźców, którzy wylądowali w japońskiej prefekturze Fukui pochodziło z terenów Polski. W mieście Tsuruga Japoński Czerwony Krzyż zapewnił również wsparcie dla 760 polskich sierot, które zostały przywiezione do Japonii w roku 1920 w związku z wydarzeniami rewolucji rosyjskiej. Polski ambasador spotkał się z burmistrzem miasta Fuchikami Takanobu oraz odwiedził muzeum upamiętniające wspomniane wyżej historyczne wydarzenia.

20 kwietnia: największe azjatyckie targi medyczne "Medtec Japan 2018".

W dniach 18-20 kwietnia w Tokio odbyła się kolejna edycja targów medycznych Medtec, w której udział wzięło ponad 500 japońskich i zagranicznych firm z branży medycznej oraz farmaceutycznej. Impreza należy do największych targów technologii i wyposażenia medycznego na świecie. Podczas tegorocznej odsłony zaprezentowano produkty słowackiej firmy SPINEA, jednego z czołowych producentów przekładni redukcyjnych wykorzystywanych w robotyce. W targach wzięły również udział polskie firmy takie jak: HTL Strefa (producent igieł i nakłuwaczy medycznych) oraz firmy produkujące narzędzia stomatologiczne: Fabryka Narzędzi Medycznych CHIRMED oraz Verdent Sp. z o.o. Przedsiębiorstwa z regionu EŚW uczestniczyły w targach w ramach programu "EU Green Gateway to Japan". Japonia pod względem zapotrzebowania jest drugim na świecie rynkiem produktów medycznych.

20 kwietnia: wizyta czeskiego sekretarza stanu w Japonii. Sekretarz stanu w czeskim MSZ Miloslav Stašek, odwiedził Japonię w dniach 16 i 17 kwietnia. Pan Stašek spotkał się z Sonourą Kentaro, doradcą premiera Abe Shinzō oraz ministrem stanu w japońskim MSZ Nakane Kazuykim. Czeski sekretarz wyraził nadzieję na organizację wizyty premiera Abe Shinzō w Pradze. Podczas spotkania

omawiano również rosnącą rolę japońskich inwestycji w Czechach. Japonia jest największym zagranicznym inwestorem w tym kraju. Czeskie firmy stopniowo budują swoją pozycję na japońskim rynku. Rok 2018 został ogłoszony Rokiem Czeskiego Biznesu w Japonii. W czerwcu br. do Japonii ma przyjechać delegacja biznesowa kierowana przez wiceministra spraw zagranicznych Martina Tlapę.

26 kwietnia: prezentacja osiągnięć polskiej medycyny w Tokio. Z okazji obchodów Roku Nauki Polskiej, w dniu 19 kwietnia br. ambasada RP w Tokio zorganizowała forum naukowe „Medycyna polska XXI wieku”. Przedstawiciele pięciu uniwersytetów medycznych (z Warszawy, Lublina, Wrocławia, Katowic i Torunia) oraz Instytutu Biologii Molekularnej PAN i Centrum Onkologii Instytutu Marii Skłodowskiej-Curie zprezentowali najciekawsze projekty badawcze prowadzone przez ośrodki akademickie i instytuty naukowe w Polsce. W wydarzeniu wzięło udział ok. 80 osób reprezentujących ponad trzydzieści japońskich uczelni medycznych i ośrodków naukowych. Podczas forum zaprezentowano projekty z takich dziedzin jak: onkologia, kardiochirurgia, nefrologia, endokrynologia, pediatria, pulmonologia, geriatryka, stomatologia laserowa oraz immunologia. Przed rozpoczęciem forum polscy specjaliści wzięli udział w wizycie studyjnej, w ramach której odwiedzili Uniwersytet Toho, szpital Omori oraz Centrum Medycyny Integracyjnej należące do Instytutu RIKEN. Polska delegacja wzięła również udział w targach medycznych Medtec Japan 2018.

26 kwietnia: afrykański pomór świń uderza w węgierski eksport wieprzowiny. Podobnie jak w przypadku Polski coraz większa liczba przypadków afrykańskiego pomoru świń na węgry uderza w eksport wieprzowiny. Serbia, Japonia, Tajwan, Singapur i Korea Południowa nałożyły tymczasowy zakaz importu produktów pochodzenia wieprzowego, po wykryciu przypadku zarażenia na północy kraju w komitacie Heves. Ograniczenia to poważny cios dla węgierskiego eksportu. Japonia jest głównym odbiorcą węgierskich produktów mięsnych, których wartość wynosi około 76 milionów EUR. Tajwan i Korea Południowa zajmują również wysokie szóstą miejsce w rankingu kierunków eksportu.

26 kwietnia: Nidec przejmuje firmę Embraco. Japońska firma NIDEC, produkująca silniki elektryczne wykorzystywane w AGD, zwiększa swoją obecność w sektorze chłodniczym. Firma przejęła producenta kompresorów Embraco, należącego do grupy Whirlpool za kwotę 1,08 miliarda USD. Nidec ma przejąć fabryki i linie produkcyjne w Chinach, Brazyli, Urugwaju, Luksemburgu oraz na Słowacji. Transakcja nie obejmuje włoskiej fabryki w pobliżu Turynu, która ma zostać zamknięta.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

4 kwietnia: Japonia wprowadza opłaty za korzystanie z kasyn. Japoński parlament osiągnął porozumienie dotyczące kształtu ustawy legalizującej kasyna.

Obywatele Japonii będą musieli uiścić opłatę za wstęp do domu gier w wysokości 6000 jenów (ok. 57 USD). Turyści będą zwolnieni z tej opłaty. Ustawa ma zostać przegłosowana przed końcem obecnej sesji parlamentarnej, która kończy się 20 czerwca 2018 r. Pierwsze japońskie kasyna mają zostać otwarte w roku 2020.

11 kwietnia: rząd wprowadza podatek dla turystów opuszczających Japonię.

Od stycznia przyszłego roku, każdy obcokrajowiec opuszczający Japonię będzie musiał uiścić opłatę w wysokości 1000 jenów (9 USD). Z opłaty będą wyłączone dzieci do lat 2 oraz pasażerowie tranzytowi, przebywający w Japonii krócej niż 24 godziny. Wpływy z nowego podatku mają zostać przeznaczone na rozwój sektora turystycznego w tym rozbudowę bezpłatnego dostępu do WiFi oraz dostępu do płatności elektronicznych.

11 kwietnia: bogate zasoby pierwiastków ziem rzadkich odkryte na japońskich wodach.

Zasoby pierwiastków ziem rzadkich (rare earths), mogące pokryć globalne zapotrzebowanie na kilka nadchodzących stuleci, zostały odkryte w obrębie japońskiej wyłącznej strefy ekonomicznej w pobliżu wysp Ogasawara. Odkrycia dokonał zespół poszukiwawczy z uniwersytetu w Tokio oraz Japońskiej Agencji ds. Nauki i Technologii Lądowej i Morskiej (JAMSTEC). Zespół opracował również technologię wydobywania zasobów z dna oceanu, która może być wykorzystana na skalę przemysłową. Obecnie około 90% pierwiastków ziem rzadkich wykorzystywanych w przemyśle elektronicznych jest produkowanych w Chinach.

15 kwietnia: Japonia chce pomóc w chińskiej „rewolucji sanitarnej”.

Japonia reaguje na ogłoszoną przez Xi Jinpinga „rewolucję sanitarną”. Celem kampanii ma być poprawa kondycji i czystości chińskich toalet. Japońskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Środowiska oraz Ministerstwo Gospodarki, Handlu i Przemysłu przygotowały szereg propozycji i rozwiązań oferowanych przez japońskich producentów, takich jak firma Toto. Grupa japońskich specjalistów ma przeprowadzić badania terenowe na chińskiej prowincji, w celu identyfikacji lokalnych problemów i potrzeb. Współpraca ma obejmować projekty budowy infrastruktury oraz edukację społeczności lokalnych na temat higieny. Ryzyko skażenia wody spowodowane brakiem wydolnej infrastruktury sanitarnej stanowi poważne zagrożenie na terenach wiejskich.

19 kwietnia: firma Softbank wykazała zbyt niskie przychody.

Japońska Agencja Podatkowa twierdzi, że w sprawozdaniach finansowych firmy Softbank brakuje kwoty 93,9 miliardów jenów, która powinna zostać opodatkowana. Zdaniem Agencji przychody zagranicznych spółek zależnych Softbanku, działających w rajach podatkowych, powinny zostać uwzględnione w przychodach firmy matki. Sprawa dotyczy głównie spółek działających w Stanach Zjednoczonych: Sprint Corp. oraz Brightstar Corp. Softbank musi zapłacić brakujący podatek w wysokości 3,7 miliarda jenów

21 kwietnia: Takeda Pharmaceutical składa ofertę kupna firmy Shire.

Japoński gigant farmaceutyczny złożył propozycję przejęcia irlandzkiej firmy Shire za kwotę 60 miliardów USD. Jeżeli transakcja dojdzie do skutku, będzie to jedno z największych przejęć w historii japońskiego biznesu. Firma Shire działa na rynkach ponad stu krajów. Wstępna oferta została odrzucona przez zarząd spółki ale przedstawiciele Takedy twierdzą, że negocjacje nadal trwają.

28 kwietnia: korporacja Sony notuje rekordowe zyski od 20 lat.

Firma Sony zanotowała zysk za rok 2017 w wysokości około 6,7 miliarda USD. Dochody są niemal 2,5 razy większe niż w roku 2016. Większe wpływy pochodzą głównie z dystrybucji treści online (gry, filmy i muzyka), która odgrywa coraz większe znaczenie w modelu biznesowym firmy (24% przychodów). Ponadto firma zawdzięcza swój sukces większej sprzedaży telewizorów, kamer oraz czujników obrazu.

KOMENTARZ

1. Gabinet premiera Abe Shinzo próbuje zaadaptować się do szybkich zmian dotyczących sytuacji w Korei Północnej. W komunikatach rządowych nadal dominuje nieufność oraz ostrzeżenia kwestionujące szczerą deklarację Korei Północnej. Ocieplenie relacji pomiędzy Koreą Południową a Północną jest niewygodne dla administracji Abe, która opierała retorykę na rosnącym zagrożeniu w regionie. Po podpisaniu koreańskiej Deklaracji dla Pokoju japońskie MSZ podkreśla pozytywne aspekty złagodzenia napięcia w regionie. Premier Abe Shinzō oraz minister spraw zagranicznych Kōno Tarō wykazują dużą aktywność, dotyczącą otwarcia dialogu na temat porwanych obywateli japońskich.

2. Kluczowym wydarzeniem tego miesiąca była wizyta premiera Japonii w Stanach Zjednoczonych. Bez wątplenia rozmowy doprowadziły do uspokojenia nastrojów przed nadchodzącym spotkaniem Donalda Trumpa z Kim Dzong Unem. Stany Zjednoczone i Japonia popierają projekt „całkowitej i weryfikowalnej denuklearyzacji” Półwyspu Koreańskiego, przed poluzowaniem sankcji nałożonych na reżim w Pjongjangu. Pomimo zapewnień o ścisłej współpracy część japońskiego rządu obawia się odsunięcia od stołu negocjacyjnego. Nie można przewidzieć, czy umiarkowane i ostrożne stanowisko Waszyngtonu nie ulegnie zmianie w procesie negocjacji. Administracja Donalda Trumpa wyraźnie liczy na sukces rozmów z Kim Dzong Unem i możliwość wykorzystania go przed następnymi wyborami. Prezydent wielokrotnie poruszał problem zagrożenia ze strony Korei Północnej w swojej kampanii wyborczej. Należy również pamiętać, że na stole negocjacyjnym leży perspektywa zwolnienia trzech obywateli Stanów Zjednoczonych z

północnokoreańskich więzień, co bez wątpienia byłoby poważnym sukcesem wizerunkowym Donalda Trumpa.

Premierowi Abe nie udało się jednak osiągnąć sukcesu w rozmowach dotyczących wyłączenia Japonii z ceł na stal i aluminium. Prezydent Trump naciska na postęp w negocjacjach na temat podpisania dwustronnego porozumienia o wolnym handlu. Jest to bez wątpienia strategia mająca na celu zapewnienie poparcia przed nadchodzącymi wyborami uzupełniającymi w Stanach Zjednoczonych. Prezydent Trump chce pokazać, że jest w stanie poradzić sobie z problemem wysokiego deficytu handlowego oraz, że Stany Zjednoczone nie muszą przystępować do wielostronnych porozumień handlowych takich jak TPP. Dla administracji premiera Abe jest to poważny problem wizerunkowy, ponieważ liczba sojuszników Stanów Zjednoczonych, którzy zostali wyłączeni z ceł rośnie. Narazie zwolnienie uzyskały Australia, Kanada, Meksyk i Unia Europejska.

3. Kryzys wewnętrzny o którym informowaliśmy w zeszłym miesiącu również uległ pogłębieniu. Japońskie partie opozycyjne zdecydowały się na bojkot części prac parlamentarnych do momentu należytego wyjaśnienia skandalu manipulacji dokumentami Moritomo Gakuen. Oskarżenie wiceministra Fukudy o molestowanie seksualne oraz doniesienia o odnalezieniu zaginionej dokumentacji jednostek Sił Samoobrony stacjonujących w Iraku, jeszcze bardziej podważyły zaufanie do biurokracji i ministrów. Opozycja i media ponownie domagają się dymisji wicepremiera Aso. Wygląda na to, że członkowie gabinetu Abe od kilku miesięcy mają poważne problemy ze sprawowaniem kontroli nad funkcjonowaniem biurokracji, co jest poniekąd charakterystyczną bolączką japońskiej sceny politycznej. Co gorsza wewnętrzne skandale odwracają uwagę od sukcesów dyplomatycznych premiera Abe, takich jak kwietniowa wizyta w Stanach Zjednoczonych. Wśród japońskiego społeczeństwa można zaobserwować rosnącą nieufność wobec urzędującego premiera i coraz mniejsze poparcie dla jego flagowych inicjatyw takich jak rewizja konstytucji. Pogłębiający się kryzys wewnętrzny przekłada się na widoczny spadek poparcia w sondażach, co bezpośrednio zagraża trwałości obecnego rządu.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

